

Dosarul nr. 3r-155/23
2-22108863-01-3r-08062023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud: V. Ciumac)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: Gh. Mîra, I. Dutca, D. Băbălău)

DECIZIE

5 iulie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător
Judecători

Tamara Chișca-Doneva
Mariana Pitic
Aliona Miron

examinând recursul depus de Asociația Obștească „Asociația pentru Siguranță Urbană și Mediere din Moldova”,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Asociația Obștească „Asociația pentru Siguranță Urbană și Mediere din Moldova” împotriva Instituției Publice Agenția Informațională de Stat „Moldpres” cu privire la accesul la informație,

împotriva încheierii din 18 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost declarat inadmisibil apelul depus de Asociația Obștească „Asociația pentru Siguranță Urbană și Mediere din Moldova” împotriva hotărârii din 5 decembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, pe motiv că motivarea apelului nu a fost depusă în termenul prevăzut de lege,

c o n s t a t ă :

La 27 iulie 2022, AO „Asociația pentru Siguranță Urbană și Mediere din Moldova” a depus cerere de chemare în judecată împotriva IP Agenția Informațională de Stat „Moldpres”, solicitând constatarea încălcării de către IP Agenția Informațională de Stat „Moldpres” a dreptului AO „Asociația pentru Siguranță Urbană și Mediere din Moldova” de acces la informația solicitată prin petiția nr. 216 din 2 iulie 2022, obligarea IP Agenției Informaționale de Stat „Moldpres” de a furniza AO „Asociația pentru Siguranță Urbană și Mediere din Moldova” informația solicitată prin cererea nr. 216 din 2 iulie 2022 și anume: numărul dosarului Curții Supreme de Justiție privind anularea ordinului nr. 3/AD din 24 ianuarie 2019; link-ul pe pagina compartiment Servicii și produse privind informarea despre prestarea serviciului de căutare a avizelor, cât și costul acestora; link-ul pe pagina privind conducerea instituției; opțiunile de plată pentru serviciile prestate de către IP Agenția Informațională de Stat „Moldpres” persoanelor fizice și juridice în Centrul Multifuncțional Edineț, prezentarea Avizului Curții Constituționale privind examinarea constituționalității art. 5 alin. (3) lit. a) din Legea nr. 982/2000 privind accesul la informație, care limitează asociațiile obștești (persoane juridice) în a beneficia de informații solicitate.

Prin hotărârea din 5 decembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost respinsă acțiunea depusă de AO „Asociația pentru Siguranță Urbană și Mediere din Moldova” ca fiind neîntemeiată.

La 27 decembrie 2022, AO „Asociația pentru Siguranță Urbană și Mediere din Moldova” a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 5 decembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani

Prin încheierea din 18 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost declarat inadmisibil apelul depus de AO „Asociația pentru Siguranță Urbană și Mediere din Moldova”, pe motiv că motivarea apelului nu a fost depusă în termenul prevăzut de art. 232 alin. (2) Cod administrativ.

La 20 mai 2023, prin intermediul poștei electronice, AO „Asociația pentru Siguranță Urbană și Mediere din Moldova” a depus recurs la Curtea de Apel Chișinău împotriva încheierii din 18 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău.

În susținerea recursului a invocat că hotărârea motivată a instanței de fond a fost notificată reclamantei pe poșta electronică la data de 31 martie 2023.

Iar la data de 4 mai 2023 în adresa Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani a fost expediat apelul motivat semnat electronic.

Este de părerea că la etapa depunerii apelului motivat a respectat prevederile art. 232 alin. (2) Cod administrativ, expediind apelul motivat prin intermediul instanței care a emis hotărârea, respectiv Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

Recurentul a solicitat admiterea cererii de recurs, casarea încheierii recurate cu pronunțarea unei noi încheieri prin care apelul motivat depus în data de 4 mai 2023 să fie transmis Curții de Apel Chișinău.

La 12 iunie 2023, prin intermediul poștei electronice, IP Agenția Informațională de Stat „Moldpres” a depus referință, solicitând respingerea recursului depus de AO „Asociația pentru Siguranță Urbană și Mediere din Moldova” și menținerea încheierii din 18 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău.

Prin prisma art. 191 alin. (5) Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție soluționează cererile de recurs împotriva hotărârilor, deciziilor și încheierilor curții de apel.

Conform art. 241 alin. (1) Cod administrativ, încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi.

Conform art. 242 Cod administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Din materialele dosarului rezultă că copia încheierii recurate a fost notificată recurentului la data de 19 mai 2023, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică (f. d. 76).

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a depus recursul la 20 mai 2023, în termenul legal.

În conformitate cu art. 243 alin. (2) Cod administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră inoportună invitarea părților la proces pentru a se pronunța cu privire la problemele invocate.

Examinând recursul, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Din materialele dosarului rezultă că la 27 decembrie 2022, cu respectarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (1) Cod administrativ, AO „Asociația pentru Siguranță Urbană și Mediere din Moldova” a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 5 decembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, solicitând admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii contestate și emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Se mai constată că prin încheierea din 18 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost declarat inadmisibil apelul depus de AO „Asociația pentru Siguranță Urbană și Mediere din Moldova” împotriva hotărârii din 5 decembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, din motiv că apelantul nu a prezentat motivarea apelului în termenul legal prevăzut la art. 232 alin. (2) din Codul administrativ.

Verificând legalitatea încheierii contestate, în raport cu motivele recursului, referinței și cadrul legal aplicabil speței, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată ca fiind justificată concluzia Curții de Apel Chișinău de declarare a apelului inadmisibil.

În conformitate cu art. 236 alin. (1) și alin. (2) lit. e) Cod administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs. Apelul se declară inadmisibil în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2).

În același timp, potrivit art. 232 alin. (2) Cod administrativ, motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Cu referire la normele legale enunțate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că copia hotărârii motivate din 5 decembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani a fost notificată AO „Asociația pentru Siguranță Urbană și Mediere din Moldova” la 6 aprilie 2023, fapt ce se atestă prin avizul de recepție anexat la actele cauzei (f. d. 65).

Respectiv, termenul de prezentare a motivării apelului, prevăzut de art. 232 alin. (2) Cod administrativ, a început să curgă la 7 aprilie 2023, ziua imediat următoare celei în care AO „Asociația pentru Siguranță Urbană și Mediere din Moldova” a recepționat copia hotărârii motivate din 5 decembrie 2022 a primei instanțe și a expirat la 8 mai

2023 (zi de luni), reieșind din faptul că ultima zi de prezentare a apelului motivat a fost data de 6 mai 2023 o zi nelucrătoare de sâmbătă.

Cu toate acestea, AO „Asociația pentru Siguranță Urbană și Mediere din Moldova” nu s-a conformat prevederilor legale imperative și nu a prezentat instanței de apel cererea de apel motivată în termenul prevăzut la art. 232 alin. (2) din Codul administrativ.

La caz nu pot fi reținute argumentele recurentului precum că a respectat prevederile art. 232 alin. (2) Cod administrativ, expediind apelul motivat la Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani.

Or, potrivit acestui aliniat motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate, prin urmare apelantul urma să prezinte motivarea apelului în instanța de apel și nu în prima instanță, reieșind din faptul că a depus mai întâi apel nemotivat, și nu a depus din start împreună cu apelul motivarea acestuia.

Astfel fiind, la caz nu sunt incedente prevederile enunțate supra potrivit cărora apelul motivat se prezintă la instanța de judecată care a emis hotărârea motivată.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consemnează că potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, participanții procesului de judecată urmează să-și asume un rol activ, urmărind cu diligență derularea procesului său și să dispună cu bună-credință de drepturile sale procedurale.

Prin prisma art. 24 alin. (1) Cod administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.

În această ordine, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că apelantul-recurent, fiind interesat de soluționarea prezentului litigiu în ordine de apel, urma să întreprindă măsurile necesare de a proteja drepturile sale de acces la instanță prin depunerea apelului motivat conform prevederilor art. 232 alin. (2) Cod administrativ, fapt ce la caz a fost ignorant cu desăvârșire.

Așa fiind, se constată ca întemeiată soluția instanței de apel cu privire la declararea apelului ca inadmisibil, fiind cert stabilit că AO „Asociația pentru Siguranță Urbană și Mediere din Moldova” nu a depus apelul motivat în termenul stabilit de lege, motiv din care survin sancțiunile procedurale prevăzute de art. 236 alin. (2) lit. e) Cod administrativ. Prin urmare, argumentele invocate în cererea de recurs sunt neîntemeiate și nu constituie temei de anulare a încheierii recurate.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că, în cazul admiterii spre examinare a unui astfel de apel, se va încălca principiul securității raporturilor juridice, garantat de articolul 6 și preambulul Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În context, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție amintește că art. 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil. Instanța europeană a relatat însă în practica sa constantă că „dreptul la o instanță” nu este absolut. În această privință, Curtea Europeană, în mai multe cauze de acest gen, nu exclude niciodată ipoteza că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unui termen de exercitare a căii de atac

(cauza Bacev contra Fosta Republică Yugoslavă a Macedoniei, Kemp contra Luxembourg, Diaz Ochoa contra Spaniei), în care înalta Curte a arătat că termenul fixat de legea internă este o restricție ce guvernează accesul la justiție.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține încheierea contestată.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul depus de Asociația Obștească „Asociația pentru Siguranță Urbană și Mediere din Moldova”.

Se menține încheierea din 18 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Asociația Obștească „Asociația pentru Siguranță Urbană și Mediere din Moldova” împotriva Instituției Publice Agenția Informațională de Stat „Moldpres” cu privire la accesul la informație.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Tamara Chișca-Doneva

Judecători

Mariana Pitic

Aliona Miron